



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Dansk politik og velfærd
Indhold	<p style="text-align: center;">Kernestof</p> <p>Luk samfundet op, 3 udgave, kapitlerne: 5, 6 og 7.</p> <p>https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=395&L=0> https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=396></p> <p>15.1 Styreformer Samfundsfag til hf (systime.dk)</p> <p>Dit Demokrati: Undervisningsfilm / Folketinget (ft.dk)</p> <p>https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=176></p> <p>Molins Model</p> <p>Velfærdsstater</p> <p>Metode kvantitativ og kvalitativ metode.</p> <p>Politik politiske partier i Danmark og politiske ideologier politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene</p> <p style="text-align: center;">Supplerende materiale</p> <p>NYT: De unge ser især nyheder på sociale medier - Danmarks Statistik (dst.dk)</p> <p>http://grundloven.dk/> kapitel 7</p> <p>Borgerforslag.dk</p> <p><i>Artikel – Død bededag jagter Mette Frederiksen som en zombie - Information 26.04.2024</i></p> <p><i>Artikel – Støjbergs smarte finte ved valget siger meget om udviklingen i dansk politik - Politiken 22.02.2024</i></p> <p>https://www.liberalalliance.dk/blog/bedre-velfaerd-handler-om-borgerne-ikke-</p>



	<p>systemet/></p> <p>Velfærd - Hvad mener Venstre?</p> <p>https://konservative.dk/politik/politikomraader/velfaerd/></p> <p>https://medlem.danskfolkeparti.dk/politik/social/></p> <p>https://medlem.danskfolkeparti.dk/politik/social/></p> <p>https://enhedslisten.dk/nyhed/enhedslisten-paa-gaden-over-hele-landet-vi-vaelger-velfaerd/></p> <p>https://vores.enhedslisten.dk/lokalpolitik/vaelg-velfaerd-for-fremtiden/></p> <p>Mettes kolossale kovending – Ekstra Bladet 14 maj 2022 Dybvad: Det er Løkkes skyld – Ekstra Bladet 14 maj 2022 Opslag fra Socialistisk Folkepartis facebookside d. 18 maj 2021 Hvor er Socialdemokratiets vælgere gået hen? Fra d. 27 april 2023 https://www.altinget.dk/artikel/mette-frederiksen-har-tabt-200000-vaelgere-siden-valget-de-roede-socialdemokrater-er-dybt-skuffede</p> <p>En top-topskat, borgerpligt og dyrere cigaretter: Her er Løkkes nye politik for Moderaterne (uddrag) Vælgervandringer ved seneste folketingsvalg. Fra www.dr.dk Moderaternes vælgere - Graf fra artiklen: Grafik viser voldsomme vælgervandringer i blå blok - TV 2</p> <p>Kronik fra Vejle Amts Folkeblad d. 3. juni 2021 af Venstre – Danmarks liberale parti. Debatindlæg fra Vejle Amts Folkeblad d. 10. oktober 2022 af Jan Købke Christensen (Nye Borgerlige) Resultat af folketingsvalget 2022</p>
Omfang	35 lektioner a 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbets formål er;</p> <ul style="list-style-type: none">• at give kursisterne viden om hvordan demokrati og politik fungerer• At kursisterne kan forklare og diskutere hvordan partierne er placerede i



forhold til hinanden og hvordan partier agerer,

- At kursisterne kan analysere og diskutere hvordan ideologierne har en betydning i politik
- At kursisterne kan analysere og diskutere partierne ser på den universelle velfærdsmodel

anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå

Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer

undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold

undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet

demonstrere viden om fagets identitet og metoder

formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge

formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler

formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber

argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.

Fagets begreber fra kernestoffet:

Hvad en ideologi er

- Regressiv
- Progressiv
- legitimerende

Liberalisme

Socialisme

Konservatisme

Social liberalisme

(socialkonservatisme og nationalkonservatisme)

(socialdemokratisme)

(Neoliberalisme)

(den grønne ideologi)

(Populisme)

Fordelingspolitik

Værdipolitik

Det politiske kompas

Rød og blå blok

Molins model

Demokrati

Autokrati

Direkte demokrati



	<p>Repræsentativt demokrati Parlamentarisk demokrati Magtens tredeling Kerne vælger marginalvælger Flerpartisystem Klassepartier Catch all partier Politik Eastons model for det politiske system Habermas' Demokratisk dialog og de fire kendetegn der på Digitale bobler Ekkokammer Easton model over det politiske system Shitstorme Hadefulde ytringer Minerva modellen Den universelle velfærdsmodel</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuel arbejde/projektarbejde/pararbejde</p>



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Fra barn til voksen
Indhold	<p style="text-align: center;">Kernestof</p> <p>Sociologi –identitetsdannelse og socialisering –sociale og kulturelle forskelle Metode –kvantitativ og kvalitativ metode.</p> <p>Luk samfundet op, 3 udgave, kapitlerne: 2 og 3.</p> <p style="text-align: center;">Supplerende materiale</p> <p>Daginstitutioner bag facaden - MITCFU/TV2</p> <p>https://www.ucviden.dk/files/92586283/P_dagogen_professionelle_rolle_opgave_og_ansvar.docx</p> <p>https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2020/2</p> <p>https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/husstande-familier-og-boern/boernepasning</p> <p>https://www.tjekdet.dk/indsigt/danske-foraelldre-er-europamestre-i-parkere-boern-i-vuggestue</p> <p>En 53 punkter lang liste til forældre vakte opsig. Men vi bør stille os selv et spørgsmål, mener skoleleder (berlingske.dk)</p> <p>Morten er klasselærer og træt af tovtækkeri: Nu har han et vigtigt budskab til forældre, der selv vil bestemme over børns fravær (berlingske.dk)</p> <p>Arbejderbevægelsens Erhvervsråds social klasser - www.ae.dk</p> <p><i>Din klasse følger dig igennem hele livet - uddrag.</i> Publikation fra arbejderbevægelsens Erhvervsråd.</p> <p><i>Flere velstillede børn i privatskoler og friskoler er bekymrende.</i> Fra www.ae.dk d. 23 september 2020.</p> <p>Uddrag: https://www.berlingske.dk/kronikker/danmark-bryder-den-sociale-arv-bedre-end-usa</p> <p>https://bupl.dk/boern-unge/nyheder/derfor-kan-paedagoger-ikke-bryde-boernenes-sociale-arv-ny-rapport-understreger</p>



<https://www.ae.dk/analyse/2023-02-faerre-boern-af-ufaglaerte-faar-en-uddannelse-men-saerlige-uddannelsesstilbud-vinder>

<https://www.berlingske.dk/kronikker/danmark-bryder-den-social-arv-bedre-end-usa>>

<https://www.berlingske.dk/kommentarer/nej-den-social-arv-i-uddannelse-er-steget-markant-og-er-i-dag-paa>>

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/liv-sjael/forskere-det-er-faktisk-haardere-vaere-ung-i-dag-end-tidligere>>

[Hårtab, angst og søvnmangel: Højt tempo i samfundet skaber øget mistrivsel blandt unge | Folketingsvalg 2022 | DR](#)

https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2023/skoleboernsundersoegelsen_2022

En syg forskel - Mitfu/DR

<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/arbejde-og-indkomst/indkomst-og-loen/indkomstulighed>

<https://www.vive.dk/da/nyheder-og-debat/danmark-er-blevet-mere-ulige-men-det-er-fordi-vi-faar-flere-studerende-og-pensionister-kx0572zl/>

Oversigt over GINI coefficient 1988-2022, fra www.dst.dk

Indkomst fordelt på deciler for år 2022, fra www.dst.dk

Udvikling i relativ fattigdom, 2016-2022, fra www.dst.dk

<https://www.alt.dk/boern/undersoegelse-af-foraeldres-skaermtid/2957545>

<https://www.sdu.dk/da/om-sdu/fakulteterne/sundhedsvidenskab/nyheder/psykologen-opfordrer-vaer-opmaerksom-paa-dit-barns-skaermtid>

<https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=48096>

<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=9702&sid=vielser>

<https://www.alt.dk/artikler/her-er-de-5-storste-grunde-til-at-50-procent-af-os-bliver-skilt/1519755>

Artikel fra www.berlingske.dk d. 7 november 2021. ”Jagten på 12-taller var ved at overmande Anna som ung i Gentofte: »I dag har jeg stadig svært ved at slippe perfektionismen«”.

Udsnit af Sundhedsprofilen 2021, fra Sundhedsstyrelsen. Graf over aldersgrupper og dårligt mental sundhed.

Uddrag af Egmont rapporten 2021. Udgivet af Egmont fonden 2021.

Bilag 2: Debatindlæg fra Børnerådet- Børnerådet: Folkeskolen skal være bedre til at komme ulig-



	hed i uddannelse til livs. Fra www.altinget.dk d. 11.02.21
Omfang	28 lektioner af 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<p style="text-align: center;">Fagligt fokus</p> <p>Forløbets formål er at give kursisterne viden om hvilke samfundsmæssige forhold som påvirker udviklingen fra barn til voksen.</p> <p>anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå</p> <ul style="list-style-type: none">-anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer-undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre-undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold-undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet-demonstrere viden om fagets identitet og metoder-formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge-formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler-formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber-argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog. <p style="text-align: center;">Faglige begreber fra kernestoffet</p> <ul style="list-style-type: none">• Socialisering• Primær socialisering• Sekundær socialisering• Dobbeltsocialisering• Generationsfamilien• Kernefamilien• Socialiseringsarenaer• Sommerfuglemodellen• Denciks fire familietyper• Multisocialiseringsmodellen• Bourdieus habitus begreb og kapitaler• Bernsteins sprogkode teori• Social mobilitet• Generationsmobilitet• Social arv• Positiv social arv



- Negativ social arv
- Det traditionelle og moderne samfund
- Det senmoderne samfund
 - Giddens
 - Aftraditionalisering
 - Adskillelse af tid og rum
 - Aftraditionalisering
 - Individualisering
 - Øget refleksivitet
- Ziehe
 - Formbarhed
 - Kulturel frisættelse
 - Ontologisering
 - Potensering
 - Subjektivisering
- Beck
 - Risikosamfundet
 - Valgbiografi
 - Institutionaliseret individualisering

**Væsentligste
arbejdsformer**

Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/

[Retur til forside](#)



Titel 3	Dansk økonomi og velfærd
Indhold	<p style="text-align: center;">Kernestof</p> <p>Økonomi velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter</p> <p>Metode kvantitativ og kvalitativ metode</p> <p>Luk samfundet op, 3 udgave, kapitlerne: 8 og 9.</p> <p>Kapitel 8 Det økonomiske kredsløb</p> <p>https://samfundsfag.dk/begreber/oekonomi/velfaerdssamfundet/habermas-trekanten/></p> <p><i>Udvalgte figurer og afsnit fra:</i></p> <p>33.2 Konjunktur-svingninger Samfundsfag til hf</p> <p>33.3 Hvorfor svinger økonomien mellem høj- og lavkonjunktur? Samfundsfag til hf</p> <p>34.1 Finanspolitik Samfundsfag til hf</p> <p>34.2 Pengepolitik Samfundsfag til hf</p> <p>34.4 Arbejdsmarkedspolitik Samfundsfag til hf</p> <p>https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=564></p> <p>https://samfundsfagtilhf.systime.dk/?id=563></p> <p style="text-align: center;">Supplerende materiale</p> <p>https://www.liberalalliance.dk/politik/skat/</p> <p>https://sf.dk/det-vil-vi/velfaerd-oekonomi-og-skat/</p> <p>https://www.radikale.dk/politik/vi-mener/skat/</p> <p><i>Udvikling i BNP 1980-2023, fra www.dst.dk</i></p> <p>https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/oekonomi - tal til de fem økonomiske mål</p> <p>https://www.nationalbanken.dk/da/viden-og-nyheder/publikationer-og-taler/analyse/2024/inflationen-er-paa-rette-kurs-men-der-er-fortsat-et-vist-inflationspres</p>



<https://www.tv Syd.dk/syd-og-soenderjylland/derfor-sparer-kommunerne-selvom-der-er-masser-af-penge-i-banken>

<https://www.mm.dk/artikel/20-aars-velfaerdsreformer-er-en-ufortalt-succesbistorie>>

Manglen på hænder i ældreplejen kan skabe »dyster fremtid« – S-borgmestre vil overlade ansvar for omsorg til pårørende (uddrag). Fra www.berlingske.dk d. 16. januar 2022

*Artikel fra www.dr.dk d. 21. september 2022: **Nationalbanken advarer: Stram op for 25 mia. - ellers risikerer vi stærkt skadelig spiral.***

offentlig-oekonomi / offentlig-sektors-oekonomi

<https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/selectvarval/saveelections.asp>

[Skat skole: Hvad er skat? Hvorfor betaler vi den? | skat.dk](http://skat.dk)

[Skat skole: Få hjælp til skat og din privatøkonomi | skat.dk](http://skat.dk)

Derfor sparer kommunerne, selvom der er masser af penge i banken | TV SYD (uddrag)

<https://bygtek.dk/artikel/byggeri/stram-finanslov-skerper-krigen-mod-inflationen> (uddrag)

<https://www.danskindustri.dk/brancher/di-handel/nyhedsarkiv/nyheder/2024/5/di-prognose-den-okonomiske-vakst-drives-af-udenlandske-produktion-og-tyra-feltet/> (uddrag)

www.altinget.dk 26. marts 2021 kl 12:0 Ældre forsikrer sig mod buller i den offentlige velfærd

Omfang	35 lektioner a 45 minutter
Særlige fo-	Læringsmålene med dette forløb er:



kuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• I kan identificere hvilken konjunktur vi er i og hvilken økonomisk situation dansk økonomi er i• I kan forklare hvordan samfundøkonomi og privatøkonomi hænger sammen• I kan diskutere hvilke former for økonomisk politik det vil være hensigtsmæssigt at bruge <p>anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå</p> <ul style="list-style-type: none">–anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer–undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold–undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet–demonstrere viden om fagets identitet og metoder–formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge–formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler–formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber–argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog. <p style="text-align: center;">Faglige begreber fra kernestoffet</p> <ul style="list-style-type: none">• De økonomiske mål<ul style="list-style-type: none">○ Lav arbejdsløshed/høj beskæftigelse○ Økonomisk vækst○ Lav inflation○ Balance på den offentlige saldo○ Ligevægt på betalingsbalancen• Konjunkturer<ul style="list-style-type: none">○ Højkonjunktur○ Lavkonjunktur○ Opgangskonjunktur○ Nedgangskonjunktur• Det økonomiske kredsløb• Økonomisk politik<ul style="list-style-type: none">○ Finanspolitik<ul style="list-style-type: none">▪ Ekspansiv finanspolitik▪ Kontraktiv finanspolitik○ Pengepolitik<ul style="list-style-type: none">▪ Ekspansiv▪ Kontraktiv○ Arbejdsmarkedspolitik<ul style="list-style-type: none">▪ Belønningsstrategi▪ Stramning strategi
-------------------	--



	<ul style="list-style-type: none">▪ Opkvalificeringsstrategi• Velfærdsmodellerne<ul style="list-style-type: none">○ Universelle○ Residuale○ Korporative• Velfærdstrekanten/ideologi trekanten<ul style="list-style-type: none">○ Stat○ Marked○ Civilsamfund• Politiske syn på velfærd<ul style="list-style-type: none">○ Ideologier○ Fordelingspolitik• Velfærdsstatens udfordringer<ul style="list-style-type: none">○ Interne○ eksterne
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde